

Sygn. akt **III AUa 263/21**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Marta Sawińska

Protokolant: Emilia Wielgus

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2022 r. w P. na posiedzeniu niejawnym

sprawy **A. P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o świadczenie pieniężne

na skutek apelacji A. P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Koninie

z dnia 17 grudnia 2020 r. sygn. akt III U 563/20

oddala apelację.

	sędzia Marta Sawińska	
--	-----------------------	--

UZASADNIENIE

Decyzją z 01.03.2020r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. dokonał waloryzacji emerytury przysługującej A. P. od dnia 01.03.2020r. Organ rentowy wskazał, że pomnożenie kwoty świadczenia ustalonego na dzień 29.02.2020r., tj. 1.515,97 zł, przez wskaźnik waloryzacji wynoszący 103,56%, daje kwotę 1.569,94 zł. Z uwagi na to, że kwota podwyżki okazała się być niższa niż 70 zł, to wysokość zwaloryzowanej emerytury ustalono przez dodanie do kwoty świadczenia przysługującego na dzień 29.02.2020r., tj. 1.515,97 zł, kwoty waloryzacji - 70 zł. Emerytura po waloryzacji wyniosła od dnia 01.03.2020r. 1.585,97 zł. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że wyliczone świadczenie zmniejsza się z powodu należności egzekwowanych na mocy tytułu wykonawczego, tj. o 396,49 zł.

Odwołanie od ww. decyzji złożył A. P.. Odwołujący kwestionował decyzję w zakresie dokonywanych potrąceń domagając się wyjaśnienia na jakiej podstawie organ rentowy dokonuje potrąceń i od kiedy.

Decyzją z dnia 01.04.2020r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. przyznał A. P. dodatkowe świadczenie pieniężne w kwocie 1.200 zł. W decyzji organ rentowy wskazał, że przyznana kwota zostanie pomniejszona o zaliczkę na podatek dochodowy i składkę na ubezpieczenie zdrowotne, zgodnie z obowiązującymi przepisami, o ile umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej oraz że świadczenie zostanie wypłacone razem ze świadczeniem przysługującym za kwiecień 2020r.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył A. P., w którym podniósł, że został okradziony przez ZUS, ponieważ nie otrzymał przyznanego świadczenia.

Wyrokiem z 17.12.2020 r. Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych sygn. akt III U 563/20 oddalił odwołania (pkt 1 wyroku), przyznał od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Radcy Prawnego D. Z. kwotę 90 zł plus VAT tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego udzielonego odwołującemu z urzędu (pkt 2 wyroku) oraz odstąpił od obciążania wnioskodawcy kosztami zastępstwa procesowego (pkt 3 wyroku).

Powyższy wyrok zapadł w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

A. P., ur. (...), pobiera od 14.10.2014r. emeryturę, przyznaną mu z urzędu decyzją z 03.11.2014r. W związku z przyznaniem emerytury ustало prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy z dniem 14.10.2014r.

W dniu 09.09.2019r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wpłynęło zawiadomienie o zajęciu wierzytelności z tytułu emerytury A. P. w sprawie egzekucyjnej Km 1328/13 z wniosku wierzyciela Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w P. Inspektoratu w S. oraz zawiadomienie o zajęciu wierzytelności z tytułu emerytury A. P. w sprawie egzekucyjnej Km 1327/13 z wniosku wierzyciela Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w P. Inspektoratu we W. nadesłane przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w S. A. K.. W związku z powyższym od października 2019r. ZUS dokonywał potrąceń z emerytury A. P..

W dniu 27.11.2019r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wpłynęły natomiast zawiadomienia o zajęciu świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego i ubezpieczenia społecznego dotyczące A. P. wystawione przez Dyrektora II Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w P. o nr (...) i (...).

W związku ze zbiegiem egzekucji administracyjnej i sądowej Dyrektor II Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w P. przekazał w dniu 31.12.2019r. akta egzekucyjne (...) do sądowego organu egzekucyjnego - Komornika Sądowego w S. A. K. w celu łącznego prowadzenia egzekucji, o czym powiadomiony został odwołujący.

Następnie w dniu 15.01.2020r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wpłynęło zawiadomienie o zajęciu wierzytelności z tytułu emerytury A. P. w sprawie egzekucyjnej Km 2/20 z wniosku wierzyciela Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w P. Inspektoratu we W. nadesłane przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w S. A. K.. W związku z powyższym ZUS dokonywał potrąceń z emerytury A. P..

Organ rentowy o dokonywaniu potrąceń z emerytury poinformował ubezpieczonego w piśmie z dnia 12.09.2019r. oraz piśmie z dnia 20.01.2020r. Organ rentowy wskazał wówczas, że kwoty te są potrącane w związku z otrzymanym zajęciem świadczenia przez komornika. ZUS wskazał, że potrącenia będą dokonywane zgodnie z art. 139 i art. 140, z zastrzeżeniem art. 141 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Również pismem z dnia 20.01.2020r., przesłanym do wiadomości odwołującego, ZUS informował, że w związku z nadesłanym zajęciem dotyczącym świadczenia A. P. ze świadczeń będą realizowane potrącenia zgodnie z art. 139 i 140 ustawy.

Ponadto Zakład Ubezpieczeń Społecznych od dnia 01.03.2020r. dokonał waloryzacji emerytury przysługującej A. P.. Ustalając kwotę waloryzacji organ rentowy przemnożył kwotę świadczenia ustalonego na dzień 29.02.2020r., tj. 1.515,97 zł, przez wskaźnik waloryzacji wynoszący 103,56%, co dało kwotę 1.569,94 zł. Z uwagi na to, że kwota podwyżki okazała się być niższa niż 70 zł, to wysokość zwaloryzowanej emerytury ZUS ustalił przez dodanie do kwoty świadczenia przysługującego na dzień 29.02.2020r., tj. 1.515,97 zł kwoty waloryzacji - 70 zł. Emerytura po waloryzacji od 01.03.2020r. wyniosła 1.585,97 zł. Po odliczeniu zaliczki na podatek dochodowy, składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz kwoty potrącenia z powodu należności egzekwowanych na mocy tytułu wykonawczego emerytura do wypłaty wyniosła 943,74 zł.

Następnie ZUS przyznał odwołującemu dodatkowe roczne świadczenie pieniężne w kwocie 1.200 zł. Kwota tego świadczenia została pomniejszona o zaliczkę na podatek dochodowy oraz składkę na ubezpieczenie zdrowotne i

świadczenie to w kwocie netto zostało przekazane odwołującemu na rachunek bankowy razem z emeryturą za kwiecień 2020r.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd I instancji wydał zaskarżony wyrok, w którym oddalił odwołania (pkt 1 wyroku), przyznał od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Radcy Prawnego D. Z. kwotę 90 zł plus VAT tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego udzielonego odwołującemu z urzędu (pkt 2 wyroku) oraz odstąpił od obciążania wnioskodawcy kosztami zastępstwa procesowego (pkt 3 wyroku).

Na wstępie rozważań prawnych Sąd I instancji zaznaczył, że w przedmiotowej sprawie odwołanie dotyczy decyzji o waloryzacji emerytury od dnia 01.03.2020r., jednakże odwołujący nie kwestionował samego procesu przeprowadzenia waloryzacji, a jedynie fakt dokonywania przez organ rentowy potrąceń ze świadczenia. Ponadto odwołanie dotyczy dodatkowego świadczenia pieniężnego przyznanego odwołującemu w kwocie 1.200 zł. Odwołujący podnosił bowiem, że decyzją z dnia 01.04.2020r. ZUS przyznał to świadczenie, ale nie przekazał mu środków.

Następnie Sąd Okręgowy zacytował treść art. 88 ust. 1 i 2, art. 89 ust. 6 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Podkreślił, że zgodnie z Komunikatem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki społecznej z dnia 12.02.2020r. (M.P.2020.177) wskaźnik waloryzacji emerytur i rent w 2020 r. wynosi 103,56%.

Stosownie natomiast do treści art. 5 ustawy z dnia 9 stycznia 2020r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2020.252) w 2020r. waloryzacja od dnia 1 marca polega na podwyższeniu kwoty świadczenia, w wysokości przysługującej w dniu 29 lutego 2020r., wskaźnikiem waloryzacji ustalonym zgodnie z art. 89 ustawy zmienianej w art. 1, nie mniej niż o kwotę 70 zł.

W dalszej części uzasadnienia Sąd Okręgowy wskazał, że w przedmiotowej sprawie ZUS prawidłowo ustalił odwołującemu wysokość emerytury po waloryzacji. Dokonując waloryzacji organ rentowy zastosował poprawny wskaźnik waloryzacji, prawidłowo poddał waloryzacji kwotę emerytury w wysokości przysługującej 29 lutego 2020r. Z uwagi na to, że po przemnożeniu kwoty świadczenia przez wskaźnik waloryzacji waloryzacja byłaby niższa niż 70 zł, organ rentowy ustalił wysokość emerytury przez dodanie do świadczenia przysługującego na dzień 29.02.2020r. kwoty 70 zł. Z powyższego wynika, że organ rentowy prawidłowo zastosował przepisy dotyczące waloryzacji emerytur w 2020r. i prawidłowo ustalił wysokość zwaloryzowanego świadczenia odwołującemu.

Odnośnie natomiast zarzutów odwołującego dotyczących dokonywanych przez ZUS potrąceń z emerytury Sąd Okręgowy przytoczył treść art. art. 139, art. 140, art. 141 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Okręgowy podkreślił, że w przypadku odwołującego do potrącenia zgłoszone zostały w dniu 09.09.2019r. kwoty egzekwowane przez komornika sądowego A. K. na podstawie tytułów wykonawczych w sprawach Km 1328/13 i Km 1327/13. ZUS od października 2019r. dokonywał zatem potrącenia z emerytury odwołującego. Ponadto pismem z dnia 12.09.2019r. poinformował odwołującego o dokonywaniu potrąceń. Następnie zgłoszone zostały w dniu 15.01.2020r. kwoty egzekwowane przez komornika sądowego A. K. na podstawie tytułów wykonawczych w sprawie Km 2/20. ZUS pismem z dnia 20.01.2020r. ponownie poinformował odwołującego o dokonywaniu potrąceń. Sąd Okręgowy podkreślił, że organ rentowy prawidłowo ustalił wysokość potrącenia stosując ww. przepisy (ZUS potrącał odwołującemu 25% emerytury). Zarzuty A. P. dotyczące dokonywanych potrąceń z jego emerytury były zatem niezasadnione.

Przechodząc do rozważań dotyczących dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego przyznanego odwołującemu Sąd Okręgowy w najpierw przytoczył treść z art. 2 ustawy z dnia 09.01.2020r. o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz.U.2020.321)

Następnie Sąd Okręgowy zaznaczył, że w myśl art. 5 cytowanej ustawy dodatkowe roczne świadczenie pieniężne przysługuje w wysokości najniższej emerytury, o której mowa w art. 85 ust. 2 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych obowiązującej od dnia 1 marca roku, w którym wypłacane jest dodatkowe roczne świadczenie pieniężne. Stosownie natomiast do treści art. 85 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS kwota najniższej emerytury, z zastrzeżeniem art. 24a ust. 6, art. 54, art. 54a ust. 2 i art. 87, oraz renty rodzinnej wynosi 1.200 zł miesięcznie.

Sąd I instancji zaznaczył też, że zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów dodatkowe roczne świadczenie pieniężne wypłaca się osobie uprawnionej z urzędu, wraz ze świadczeniem, o którym mowa w art. 2 ust. 1. Natomiast zgodnie z ust. 2 cytowanego przepisu dodatkowe roczne świadczenie pieniężne wypłaca się w terminie wypłaty świadczeń, o których mowa w art. 2 ust. 1, przypadającym w kwietniu, z wyjątkiem dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego przyznanego osobie uprawnionej do świadczeń, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 10, które wypłaca się w terminie wypłaty świadczeń przypadającym w maju.

Reasumując Sąd Okręgowy podkreślił, że w przedmiotowej sprawie ZUS przyznał odwołującemu świadczenie pieniężne w prawidłowej wysokości - 1.200 zł. Ponadto ZUS przekazał to świadczenie w kwocie netto razem z emeryturą za kwiecień 2020r. na rachunek bankowy odwołującego, a zatem twierdzenia A. P., że nie otrzymał świadczenia pieniężnego nie miały podstaw.

Biorąc powyższe ustalenia pod uwagę Sąd I instancji stwierdził, że zaskarżone decyzje są zgodne z obowiązującymi przepisami i brak było podstaw do ich zmiany. W związku z powyższym Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołania jako nieuzasadnione (pkt 1 wyroku).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej odwołującemu z urzędu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie § 4 ust. 1-3 w zw. z § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03.10.2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (t.j. Dz.U.2019.68) (pkt 2 wyroku).

Sąd Okręgowy na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpił od obciążania odwołującego kosztami zastępstwa procesowego bowiem w toku procesu wykazał on trudną sytuację finansową i brak majątku. Ponadto Sąd Okręgowy miał na względzie fakt, że odwołujący wnosząc odwołanie był subiektywnie przeświadczony o słuszności dochodzonego roszczenia oraz fakt, że organ rentowy korzystał ze stałej obsługi prawnej i nie poniósł dodatkowych nakładów na prowadzenie procesu (pkt 3 wyroku).

Apelację od powyższego wyroku w całości wniósł odwołujący A. P.. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- 1) naruszenie art. 233 k.p.c. i art. 316 § 1 k.p.c. poprzez błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyrokowania i niewłaściwą ocenę wiarygodności i mocy zebranych w sprawie dowodów, nie objęcie swymi rozważeniami całokształtu zebranego materiału dowodowego i stanu rzeczywistego w chwili zamknięcia rozprawy,
- 2) naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. przez błędną redakcję uzasadnienia zaskarżonego wyroku, pomylenie ustaleń wyroku do wszystkich dowodów i niezbędnych ocen tej sprawy,
- 3) naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 691 k.c.

Odwołujący zarzucił nadto, że Sąd Okręgowy nie podał tytułów egzekucyjnych na podstawie których dokonano potrąceń, a komornik dopuścił się kradzieży w sprawach KM 1327/13, 1328/13, 2/20. Podniósł także, że piśmie z 15 stycznia 2015 r. skierowanym do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w S.A. K. ZUS Inspektorat we W. poinformował, że od dnia 1 lutego 2015 r. nie będzie dokonywać potrąceń. W ocenie odwołującego ZUS dokonując potrąceń z ww. tytułów (wbrew stanowisku zaprezentowanemu w piśmie z 15 stycznia 2015 r.) w zмовie z komornikiem

sądowym sukcesywnie okrada odwołującego i jego rodzinę. Zdaniem odwołującego, ZUS w dalszym ciągu dokonuje bezpodstawnie potrąceń jego emerytury.

Wskazując ww. zarzuty odwołujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania (w innym województwie).

W odpowiedzi na odwołanie A. P. organ rentowy wniósł o oddalenie apelacji oraz zasądzenie od odwołującego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja odwołującego była bezzasadna i podlegała oddaleniu.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest oczywiście prawidłowe. Sąd Okręgowy właściwie przeprowadził postępowanie dowodowe, w żaden sposób nie uchybiając przepisom prawa procesowego, dokonał trafnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i w konsekwencji prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy. Prawidłowo także zastosował prawo materialne. Sąd Apelacyjny w całości podzielił ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Okręgowego, rezygnując jednocześnie z ich ponownego szczegółowego przytaczania.

Przypomnieć należy, że w przedmiotowej sprawie odwołania dotyczy decyzji o waloryzacji emerytury od dnia 01.03.2020r., jednakże odwołujący nie kwestionował samego procesu przeprowadzenia waloryzacji, a jedynie fakt dokonywania przez organ rentowy potrąceń ze świadczenia. Ponadto dotyczy dodatkowego świadczenia pieniężnego przyznanego odwołującemu w kwocie 1.200 zł, gdyż odwołujący podnosił, że decyzją z dnia 01.04.2020r. ZUS przyznał to świadczenie, natomiast nie przekazał mu środków.

W pierwszej kolejności podkreślić należy, że Sąd Okręgowy w uzasadnieniu wyroku w zakresie waloryzacji emerytury prawidłowo wskazał jako podstawę rozstrzygnięcia: art. 88 ust. 1 i art. 89 ust. 6 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art. 5 ustawy z dnia 09.01.2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw.

W zakresie powołanych w apelacji zarzutów natomiast wskazać należy, że konstruowanie zarzutów związanych z wadliwością uzasadnienia nie jest właściwą płaszczyzną do podważania ustaleń faktycznych i ocen prawnych, które legły u podstaw rozstrzygnięcia, zaś sam zarzut naruszenia art. 327¹ § 1 k.p.c. (odwołujący wskazuje na art. 328 § 2 k.p.c. – przed nowelizacją) może być uzasadniony tylko wówczas, gdy kwestionowane uzasadnienie wyroku nie zawiera wszystkich elementów określonych w tym przepisie, a braki w tym zakresie są tak istotne, że zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli apelacyjnej co do przyczyn faktycznych i prawnych, które legły u jego podstaw. W przedmiotowej sprawie w żadnym przypadku nie jest możliwe uznanie, że Sąd Okręgowy sporządził uzasadnienie wyroku w sposób nieodpowiadający wymogom omawianej regulacji. Sąd ten, wbrew twierdzeniom apelującego, dokonał oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w sposób szczegółowy wskazując, z jakich przyczyn określonym dowodom dał wiarę, a z jakich wiary tej odmówił oraz wskazał przepisy na których się oparł przy wydaniu orzeczenia. W dalszej kolejności w uzasadnieniu wyroku zaprezentowane zostały ustalenia faktyczne z odwołaniem się do treści dowodów stanowiących ich podstawę. Wreszcie Sąd Okręgowy w sposób precyzyjny wskazał na normy prawa materialnego znajdujące zastosowanie w niniejszej sprawie, przedstawił wypracowaną w orzecznictwie ich interpretację i w końcu przeprowadził proces subsumcji, dając mu wyraz w pisemnych motywach. Uzasadnienie zawiera więc wszystkie elementy konstrukcyjne wskazane w art. 327¹ § 1 k.p.c. Pozwala ono w pełni zdekodować motywy, którymi kierował się Sąd I instancji wydając rozstrzygnięcie.

Niezasadny okazał się również zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów, sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania na podstawie „wszechstronnego rozważenia zebranego materiału”, a zatem, jak podkreśla się w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzeniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności. Przyjmuje się, że ramy

swobodnej oceny dowodów muszą być określone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których Sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy, jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wiąże ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Do naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. mogłoby dojść tylko wówczas, gdyby strona skarżąca wykazała uchybienia podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktu (wyrok Sądu Najwyższego z 10.06.1999 r., II UKN 685/98). Apelacja odwołującego A. P. nie zawiera żadnych merytorycznych argumentów ograniczając się do polemiki z ustaleniami Sądu i brakiem dowodów przeciwnych, sprowadzała się wyłącznie do przedstawienia własnej oceny zgromadzonych dowodów i interpretacji przepisów.

Za całkowicie niezrozumiałe dla Sądu Odwoławczego jest postawienie przez odwołującego w apelacji zarzutu naruszenia art. 691 k.c., bowiem zarzut ten nie znajduje odzwierciedlenia w ustalonym w sprawie stanem faktycznym (odnosi się do najmu mieszkania po zmarłym). Zgodnie z art. 691 § 1 k.c. w razie śmierci najemcy lokalu mieszkalnego w stosunek najmu lokalu wstępują: małżonek niebędący współnajemcą lokalu, dzieci najemcy i jego współmałżonka, inne osoby, wobec których najemca był obowiązany do świadczeń alimentacyjnych, oraz osoba, która pozostawała faktycznie we wspólnym pożyciu z najemcą. (§ 2) Osoby wymienione w § 1 wstępują w stosunek najmu lokalu mieszkalnego, jeżeli stale zamieszkiwały z najemcą w tym lokalu do chwili jego śmierci. (§ 3) W razie braku osób wymienionych w § 1 stosunek najmu lokalu mieszkalnego wygasa. (§4) Osoby, które wstąpiły w stosunek najmu lokalu mieszkalnego na podstawie § 1, mogą go wypowiedzieć z zachowaniem terminów ustawowych, chociażby umowa najmu była zawarta na czas oznaczony. W razie wypowiedzenia stosunku najmu przez niektóre z tych osób stosunek ten wygasa względem osób, które go wypowiedziały. (§ 5) Przepisów § 1-4 nie stosuje się w razie śmierci jednego ze współnajemców lokalu mieszkalnego.

Zaznaczyć też należy, że odwołujący A. P. w apelacji nie rozwinął szczegółowo na czym miałyby polegać naruszenie przez Sąd I instancji art. 691 k.c., zatem w ocenie Sądu Apelacyjnego brak było podstaw do ustosunkowania się do ww. zarzutu.

W zakresie zaś potrąceń ze świadczeń pieniężnych określonych w ustawie z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wskazać należy, że są one uregulowane m.in. w art. 139 ww. ustawy – przepis ten również został wskazany jako podstawa potrącenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Sąd I instancji. Z kolei Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonywał potrąceń w związku z otrzymanym zajęciem przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w S. A. K. (nie było tu żadnej kradzieży, jak próbował forsować w apelacji odwołujący). Odwołujący co prawda kwestionował tytuły wykonawcze jako podstawę dokonywanych potrąceń, natomiast nie zostały one uchylone ani nie została wstrzymana ich wykonalność. Odwołujący kwestionując zasadność zajęć komorniczych nie przedłożył żadnych dowodów wskazujących na wstrzymanie postępowania egzekucyjnego i tym samym zasadność zajęć dokonanych przez komornika sądowego. Sąd Apelacyjny podkreśla zatem, że na dzień dokonywania potrąceń Zakład Ubezpieczeń Społecznych był uprawniony na podstawie zajęcia komorniczego zgodnie z prawem dokonywać potrąceń z emerytury odwołującego. Z kolei skarga odwołującego na działalność Komornika sądowego A. K., którą odwołujący złożył do Ministra Sprawiedliwości, a którą następnie przekazano do rozpoznania Prezesowi Sądu Rejonowego w Słupcy pozostaje bez wpływu na toczące się postępowanie egzekucyjne.

Z akt ZUS wynika że:

- Decyzją z dnia 25 marca 2015 r. odwołującemu przyznano wysokość emerytury. Należność za okres od 14 października 2014 r. do 31 marca 2015 r. w kwocie 305,63 zł wraz ze świadczeniem za kwiecień 1390,79 zł. Po potrąceniu 207,52 zł z powodu należności egzekwowanych na mocy tytułu wykonawczego, po odliczeniu zaliczki na podatek odprowadzanej do urzędu skarbowego w kwocie 127,00 zł, liczonej od podstawy opodatkowania 1696,00 zł, składki na ubezpieczenie zdrowotne w łącznej kwocie 152,68 zł, w tym odliczanej od podatku 131,47 zł z kwoty świadczenia 21,21 zł, Zakład przekaże na rachunek w banku w kwocie 1209,22 zł. Od 1 maja 2015 r. obliczona emerytura z urzędu brutto wynosi 1390,79 zł. Z kolei od 1 maja 2015 r. podstawę opodatkowania stanowi miesięczna

kwota 1391,00 zł zaliczka na podatek odprowadzana do urzędu skarbowego wynosi 96,00 zł, składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi łącznie 125,17 zł, w tym odliczana od podatku wynosi 107,79 zł, odliczana od kwoty świadczeń wynosi 17,38 zł, a wysokość świadczeń do wypłaty wynosi miesięcznie 1169,62 zł.

- Z zawiadomienia o zajęciu wierzytelności z dnia 4 września 2019 r. sygn. Km 1328/13 (prowadzonej na podstawie tytułów wykonawczych Km 445/2013, Km 446/2013, Km 447/2013) wynika, że Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowy w S. A. K. zajęła wierzytelności dłużnika z tytułu wszelkich świadczeń wypłacanych do należności 3943,71 zł, w tym 2203,51 zł należność główna, 1722,72 zł odsetki do 4 września 2019 r. (w przypadku zwłoki również dalsze odsetki od dnia 5 września 2019 r. wraz z należną od nich opłatą egzekucyjną w wysokości 0,56 zł dziennie), 17,48 zł wydatki gotówkowe oraz koszty egzekucyjne (które zostaną ustalone w toku dalszego postępowania).

- Z zawiadomienia o zajęciu wierzytelności z dnia 4 września 2019 r. sygn. Km 1327/13 (prowadzonej na podstawie tytułów wykonawczych Km 450/2013, Km 452/2013) wynika, że Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowy w S. A. K. zajęła wierzytelności dłużnika z tytułu wszelkich świadczeń wypłacanych do należności 828,44 zł, w tym 458,30 zł należność główna, 328,21 zł odsetki do 4 września 2019 r. (w przypadku zwłoki również dalsze odsetki od dnia 5 września 2019 r. wraz z należną od nich opłatą egzekucyjną w wysokości 0,56 zł dziennie), 41,93 zł wydatki gotówkowe oraz koszty egzekucyjne (które zostaną ustalone w toku dalszego postępowania).

- Z pisma z 3 grudnia 2019 r. wynika, że potrącenia w kwocie 1515,97 zł, będą realizowane według zasad wskazanych w przepisach art. 139-141 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zakład poinformował, że świadczenie przysługujące zobowiązanemu (A. P.) zostało zajęte przez następujące organu egzekucyjne: Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w S. A. K., Km 1328/13, wpływ 6.09.2019r., kwota należności 3635,18 zł, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, znak (...), wpływ 27.11.2019 r., łączna kwota należności 8266,20 zł, a organem właściwym do prowadzenia egzekucji jest Komornik sądowy A. K..

- W piśmie z 31 grudnia 2019 r. Dyrektor II Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w P. poinformował odwołującego A. P. o tym, że w związku ze zbiegiem egzekucji administracyjnej i sądowej prowadzonej do świadczenia emerytalnego przekazano w dniu 31 grudnia 2019 r. akta egzekucyjne do Komornika Sądowego w S. A. K. w celu łącznego prowadzenia egzekucji. Jednocześnie organ rentowy zawiadomił A. P. o umorzeniu opłat za czynności egzekucyjne naliczonych do zawiadomień o zajęciu o nr (...).

- Z zawiadomienia o zajęciu wierzytelności z dnia 7 stycznia 2020 r. sygn. Km 2/20 (prowadzonej na podstawie tytułów wykonawczych (...), (...), (...)) oraz (...) z 27.11.2019 r) wynika, że Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowy w S. A. K. zajęła wierzytelności dłużnika z tytułu wszelkich świadczeń wypłacanych do należności 8805,91 zł, w tym 5609,80 zł należność główna, 2312,91 zł odsetki do 7 stycznia 2020 r. (w przypadku zwłoki również dalsze odsetki od dnia 8 stycznia 2020 r. wraz z należną od nich opłatą egzekucyjną w wysokości 1,35 zł dziennie), 78,80 zł koszty poprzedniej egzekucji, 792,30 zł opłaty egzekucyjnej, 12,10 zł wydatki gotówkowe (oraz koszty egzekucyjne, które zostaną ustalone w toku dalszego postępowania).

Sąd Apelacyjny podaje nadto, że Sąd I instancji prawidłowo wskazał, że granice potrącenia świadczeń pieniężnych określone są w art. 140 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i w przypadku innych egzekwowanych należności wynosi 25% świadczenia. Prawidłowo też przywołał art. 141 ust. 1 ww. ustawy wskazujący kwotę emerytury wolną od egzekucji i potrąceń.

Dodać należy również, że w odpowiedzi na zobowiązanie Sądu Apelacyjnego w piśmie z dnia 07.10.2022 r. organ rentowy wyjaśnił, że emeryturę za kwiecień 2020 r. w kwocie 1585,97 zł wraz z dodatkowym rocznym świadczeniem pieniężnym w kwocie 1200,00 zł - po odliczeniu zaliczki na podatek odprowadzanej do urzędu skarbowego w kwocie 214,00 zł, składki na ubezpieczenie zdrowotne w łącznej kwocie 250,74 zł, w tym odliczanej od podatku 215,91 zł z kwoty świadczenia 34,83 zł, po potrąceniu należności egzekwowanych na mocy tytułów wykonawczych w kwocie 396,49 zł - ZUS przekazał 10.04.2020r. na rachunek bankowy odwołującego w kwocie 1924,74 zł (kwota emerytury do

wypłaty 943,74 zł, kwota dodatkowego rocznego świadczenia do wypłaty 981,00 zł). Potrącenie egzekucyjne dokonane było na podstawie tytułu wykonawczego nadesłanego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w S. A. K..

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji wydał trafne orzeczenie, znajdujące oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym i obowiązujących przepisach prawa. Wbrew twierdzeniom apelacji, przedmiotowe rozstrzygnięcie nie zostało wydane z naruszeniem prawa procesowego, ani prawa materialnego, skutkującym koniecznością zmiany, czy uchylenia zaskarżonego wyroku. Sąd Apelacyjny w całości podziela stanowisko Sądu I instancji w zakresie ustalonego stanu faktycznego, a w związku z tym również stanowisko zaprezentowane w wyroku z 17.12.2020r.

Wobec powyższych ustaleń, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację A. P. jako bezzasadną.

sędzia Marta Sawińska